

PROJEKAT PODRŠKA GRAĐANIMA U BORBI PROTIV KORUPCIJE

NEWSLETTER ZA IV KVARTAL 2021.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

CENTRI CIVILNIH INICIATIVA
ЦЕНТРИ ГРАДЈАНСКИХ ИНИЦИЈАТИВА

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
BOSNA I HERCEGOVINA

CRM@
CENTRI U PREDPISI MISTERIJI I ANALIZI

Opis projekta

Projekat „Podrška građanima u borbi protiv korupcije (ACFC)“ provode Centri civilnih inicijativa (CCI), kao glavni implementator, te Transparency International BiH (TIBiH) i Centar za razvoj medija i analize (CRMA) kao partneri na projektu, a podržan je od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Projekat se implementira u periodu septembar 2019 – septembar 2024. godine.

Cilj projekta ACFC je povećati učešće građana u borbi protiv korupcije, te su sve projektne aktivnosti dizajnirane i osmišljene na način da potiču snažan i održiv antikorupcijski aktivizam u cijeloj zemlji i na svim nivoima. Projekat ACFC ima za svrhu da civilno društvo bude reprezentativno i kredibilno u borbi protiv korupcije.

U okviru projekta realizuju se sljedeće aktivnosti:

- Monitoring i zagovaranje antikorupcijskih legislativa u sljedećim oblastima: sukob interesa, zaštita zviždača, javne nabavke i zloupotreba javnih sredstava u izbornim kampanjama;
- Uključivanje građana i izgradnja kulture koja odbacuje korupciju
- Koordinacija i izgradnja kapaciteta uključenih organizacija

Korupcija nije problem pojedinca!!!

Grupa ste građana koja se suočava sa korupcijom u vašoj zajednici i zbog toga ne možete da ostvarite pravo koje pripada vama ili širem krugu ljudi?

Trpite posljedice loših odluka donesenih uslijed zloupotrebe položaja ovlaštenih lica ili nezakonitog postupanja vlasti?

Kontaktirajte nas u cilju dobijanja podrške vašim inicijativama u borbi protiv korupcije

063 396 536
protivkorupcije@ccibh.org

Antikoruptivni aktivizam širom Bosne i Hercegovine

Kontaktirajte ih putem njihovih FB stranica!

Više na portalu antikorupcija.info

Banja Luka

- UG "Restart Srpska"
- Unija udruženja poslodavaca Republike Srpske"
- Udruženje „Misli dobro“
- UG "Put pravde"
- NGG "Protiv kamenoloma Planina u naselju Karanovac"

Bijeljina

- Helsinški odbor za ljudska prava
- NGG "Zaustavimo nelegalnu eksploataciju šljunka u Bijeljini"

Brčko

- NGG "Za transparentno finansiranje neprofitnih organizacija iz budžeta Brčko distrikta"
- NGG "Za priznate diplome od akreditovanih visokoskolskih ustanova u Brčko distriktu BiH"
- Omladinski centar Vermont
- UG „Demos“

Doboj

- NGG "Za legalnu eksploataciju minerala iz korita rijeke Bosne"
- NGG "Licencirane i akreditovane visokoškolske ustanove - validne i priznate diplome"
- NGG „Uklonite Heksan iz Kotorskog“
- Centar za humanu politiku
- UG "Tolerancijom protiv različitosti (ToPeeR)"

Drvar

- NGG "Drvar bez nelegalnog otpada"

Foča

- NGG "Sačuvajmo rijeke Foče"

Goražde

- NGG "Spasimo Drinu"

Istočno Sarajevo

- NGG "Stop izgradnji mHE na

Kasindolskoj rijeci"

- "Ženski interaktivni ruralni centar" (ŽIR)

Jablanica

- NGG "Za Doljanku"

Konjic

- NGG "Neretvica - Pusti me da tečem"

Kreševo

- NGG "Kreševski građanski pokret"

Livno

- UG "Centar za građansku saradnju" CGS Livno

Maglaj

- NGG „Za legalnu eksploataciju minerala u gornjem toku rijeke Bosne“,

Mostar

- NGG "Jer nas se tiče"
- NGG "Stop izgradnji mHE Buna I i II"
- NGG „Stop nelegalnoj gradnji na Bijelom Brijegu“
- Udruženje profesionalaca, trenera i službenika za javne nabavke u BiH (UPTIS)
- NGG „Ne na Buni i u mome Blagaju“
- NGG „Građanska inicijativa Kuti“

Prijedor

- Udruženje za zaštitu potrošača DON Prijedor

Sarajevo

- NGG "Hastahana park"
- NGG "Nelegalna gradnja u opštini Stari Grad"
- NGG "Inicijativa KCUS"
- Udruženje „Ja BIH u EU“
- Udruženje poslodavaca u Federaciji BiH
- BIRN BiH
- Udruženje "Baby Steps"
- Udruženje Sindikat uposlenika

Fonda

- NGG „Spas u zadnji čas – Spasimo Dobrinju“
- Centar za razvoj omladinskog aktivizma (CROA)
- Inicijativa za šumarstvo i okoliš
- Aarhus centar

Šipovo

- NGG "Farmeri"

Trebinje

- UG "Stop mobbing"

Trnovo

- NGG "Stop nelegalnom odlaganju otpada na Krupačkim stijenama"

Tuzla

- UG "Izgled prirode"
- NGG "Inicijativa protiv odlagališta šljake i pepela iz Termoelektrane u MZ Šiški Brod"

Višegradi:

- NGG "Odbranimo rijeke Višegrada"

Vitez

- NGG "Hrabre žene Kruščice"
- NGG "Naše zgrade - naše pravo da znamo"

Zenica

- NGG "Čuvari zraka"
- NGG "Pokret za preokret"

Zvornik

- NGG „STOP nelegalnim šljunkarama na rijeci Drini“

Žepče

- NGG „Sprječimo nelegalnu eksploataciju šljunka na području Žepča i Zavidovića“

Tešanj

- NGG "Netransparentno trošenje sredstava iz budžeta za vodosabdjevanje građana"

Građanski aktivisti, širom BiH, obilježili Međunarodni dan borbe protiv korupcije

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, 09.12.2021. godine, građanski aktivisti širom Bosne i Hercegovine su izašli na ulice i različitim aktivnostima, počevši od press konferencija, podjele letaka, pokretanja peticija, podsjetili javnost protiv kojih nezakonitosti i nepravilnosti se bore u svojim lokalnim zajednicama. Ovaj dan su obilježili i oni građanski aktivisti koji u svojoj borbi pomjeraju granice, poništavaju nelegalne dozvole, ruše spratove nelegalno izgrađenih objekata i zidove, zaustavljaju investitore u uništavanju prirodnih bogatstava, mijenjaju zakonsku regulativu. Svi oni su baš tog dana, simbolično, pozvali sve građane da im se priključe u borbi protiv korupcije i da se zajedno bore protiv neregularnosti u lokalnim zajednicama. Osim toga poslali su i jedinstvenu poruku građanima Bosne i Hercegovine da u borbi protiv korupcije mogu uspjeti svi oni koji se bore protiv nezakonitosti i neregularnosti u svojim lokalnim zajednicama samo je bitno da dignu svoj glas. Poručili su: „Upornošću ćemo zaustaviti bezakonje!“

„Mi smo pokazali svoju moć - nakon višegodišnjih upozoravanja da u naselju Kotorsko kod Doboja bez ikakvog obezbjeđenja stoji velika količina opasnih hemikalija, uklonjeno je čak 40 tona velike opasne materije heksan.“

Mehmed Trnjanin, NGG „Uklonite Heksan iz Kotorskog“, Doboj

Neakreditovane visokokošolske ustanove stvaraju svojim studentima već godinama više barijera nego otvorenih vrata. Naš aktivizam i vođenje javne kampanje uspješno ukazuje nadležnim institucijama na probleme u visokom obrazovanju, te potiče bolji rad inspekcijskog nadzora!

Nevena Rodić, NGG “Stop neakreditovanim visokoškolskim ustanovama”, Doboj

Slobodno mogu reći – da nije bilo nas da mjesecima tražimo od nadležnih inspekacija da zaustave nelegalnu i nekontrolisanu eksploataciju šljunka iz rijeke Bosne i da inspekcija nije postupala po našim prijavama, eksploatacije bi se nastavile u istoj ili većoj mjeri.

Zumra Gušo, NGG „Zaustavite nelegalnu eksploataciju šljunka iz Maglaja“, Maglaj

Rad kamenoloma “Planina” godinama je pravio štetu našim domovima i zdravlju. Sada kada se to pitanje opet otvara, naša borba je aktivizam protiv ugrožavanja naših prirodnih prava. Ne želimo dozvoliti da institucije stave ekonomski interes pojedinih privatnih firmi ispred naših života!

Aleksandar Novaković, NGG „Stop miniranju i eksplozivu u Karanovcu“, Banjaluka

„Bez naše borbe i nelegalna gradnja mini hidroelektrane bi prošla neopaženo. Ne dozvolite nelegalnu gradnju na našim rijekama!“

Naza Spahić, NGG „Za Doljanku“, Jablanica

„Bez hrabrosti i odlučnosti mještana iz doline rijeke Neretvice bilo bi izgrađeno 15 mHE uprkos brojnim neregularnostima i očiglednim kršenjima zakona. Ne postoji jača sila od čovjeka i njegove hrabrosti da se bori protiv bezakonja.“

Ibrahim Turak, NGG „Pusti me da tečem- Neretvica“, Konjic

„Da nije bilo nas, pored ove zgrade bi na Bijelom Brijegu u Mostaru niknula još jedna nelegalno izgrađena zgrada. Ni vi ne dozvolite nelegalnu gradnju u svojoj lokalnoj zajednici!“

Mario Ćosić, NGG „Stop nelegalnoj gradnji na Bijelom Brijegu“, Mostar

„Zahvaljujući našoj borbi, morat će se pronaći rješenje za nelegalnu deponiju Uborak. I ti svojoj borbom možeš napraviti razliku.“

Omer Hujdur, NGG „Jer nas se tiče, Uborak“, Mostar

„Istrajni smo u svojoj borbi protiv brojnih nezakonitosti i proceduralnih pogrešaka učinjenih u slučaju izgradnje 3 mHE na Kasindolskoj rijeci. Sve tri ekološke dozvole za gradnju mHE na Kasindolskoj rijeci su poništene pravnim djelovanjem i snažnim građanskim aktivizmom.“

Sara Tuševljak, NGG „Stop izgradnji mHE na Kasindolskoj rijeci“, Istočno Sarajevo

„Da građani Goražda nisu digli glas protiv brojnih neregularnosti, ne bi se zaustavila gradnja zida visine preko 2m i mi svi mještani naselja Luka bi bili odvojeni od naše Drine, simbola ovog grada.“

Dženis Ćulov, NGG Spasimo Drinu, Goražde

PONIŠTENA GRAĐEVINSKA DOZVOLA ZA MHE „ZLATE“ NA RIJECI DOLJANCI

Udruženje građana „Za Doljanku“, iz Jablanice vodi višegodišnju kampanju kako bi ukazalo na nezakonito građenje mHE Zlate na rijeci Doljanci. U svojoj borbi su na sve moguće načine pokušavali dokazati kako je pri izdavanju dokumentacije potrebne za njenu gradnju prekršen cijeli niz zakonskih odredbi od strane najprije Savjeta Mjesne zajednice, Općinskog vijeća Jablanica, načelnika Općine Jablanica, županijskih ministarstava te krajnje Federalnog Ministarstva za zaštitu okoliša. Prvi dokaz da su tvrdnje građana bile opravdane je presuda Kantonalnog suda u Sarajevu kojom je poništена Okolinska dozvola izdata od strane Federalnog Ministarstva za zaštitu okoliša čime je postupak vraćen na ponovno razmatranje. FERK je nakon te presude odbio oduzeti dozvolu za rad ove mHE a Federalno ministarstvo je u međuvremenu, dok je trajao postupak, izmijenilo Zakon o zaštiti okoliša F BiH kojim je ponovno pogodovalo investitoru. U prosincu 2021. godine okončan je i drugi spor, ovaj put pred Županijskim sudom u Mostaru koji je zbog utvrđenog cijelog niza nepravilnosti u ishodovanju dozvola poništio i dozvolu za građenje izdatu od strane Županijskog Ministarstva za građenje HNK/Ž. Ova presuda je još više učvrstila volju aktivista da istraju u svojoj borbi do ostvarenja cilja pa makar sa svojim zahtjevima morali ići i do međunarodnih sudova.

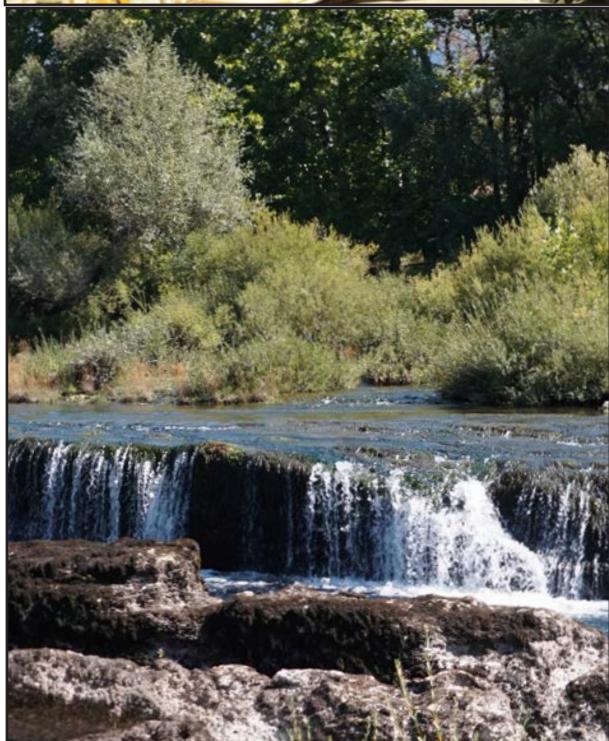

„Bez naše borbe i nelegalna gradnja mini hidroelektrane bi prošla neopreženo. Ne dozvolite nelegalnu gradnju na našim rijekama!“

Naza Spahić, NGG „Za Doljanku“, Jablanica

Konačno – zabranjena gradnja mHE na Bunskim kanalima

Višegodišnja borba građana Bune, prigradskog naselja Mostara i Udruženja građana Majske cvjet, napokon je urodila plodom. Gradsko vijeće Grada Mostara usvojilo je Zaključak kojim se iz novog Prostornog plana brišu mHE Buna 1 i Buna 2 čime će se onemogućiti izgradnja ovih mHE na ušću rijeke Bune južno od Mostara. Podsjećamo, u Prostornom planu Grada Mostara koji je usvojen na posljednjoj sjednici prethodnog saziva Gradskog vijeća ucrtane su i mHE Buna 1 i Buna 2 bez održane javne rasprave. Iako se investitor trudio na sve moguće načine da osigura potrebnu dokumentaciju, zahvaljujući građanskom aktivizmu i upornosti, dva puta mu je odbijen zahtjev za Urbanističku suglasnost, a sud u Sarajevu je zbog niza kršenja zakona prigodom ishodovanja dokumentacije poništio okolinsku dozvolu izdatu od Federalnog Ministarstva za zaštitu okoliša. Pred Vladom HNK/Ž je također i Zaključak Skupštine HNŽ/K o preispitivanju koncesionog ugovora za ove mHE. U međuvremenu, građani cijelog Mostara priželjkuju usvajanje novog Prostornog plana u kojem neće biti mHE na rijeci Buni kao ni mnogih drugih bespravno izgrađenih objekata u Gradu Mostaru.

Još jedna pobjeda građanskih aktivista za Kasindolsku rijeku!

Okružni sud u Banjaluci je u decembru 2021. godine donio presudu kojom se poništava građevinska dozvola za malu hidroelektranu "Samar" na Kasindolskoj rijeci. Prema presudi, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS je dužno da u roku od 30 dana doneše novi upravni akt uvažavajući pravno shvatanje suda i primjedbe suda u pogledu postupka. Okružni sud u Banjaluci uvažio je tužbu Resursnog Aarhus centra kojom je istaknuto da su prekršeni zakoni, ali i Ustav Republike Srpske te donio ovakvu presudu.

Ovo je bila još jedna u nizu pobjeda aktivista okupljenih oko neformalne grupe građana „**Stop izgradnji mHE na Kasindolskoj rijeci**“ koji se godinama bore protiv gradnje tri mHE na Kasindolskoj rijeci u Istočnom Sarajevu. Napominjemo da je ranije u 2021. godine, Okružni sud u Banjaluci poništio ekološke dozvole za sve tri male hidroelektrane: Podivič, Samar i Slapi. Projekat gradnje tri male hidroelektrane na Kasindoskoj rijeci je od početka nezakonit jer javnost nije bila adekvatno uključena i nije izvršeno prostorno-plansko usklađivanje te je sada preskakanje i nepoštivanje zakona i procedura došlo na naplatu. Primjer Kasindolske rijeke pokazuje da se jakim pravnim i javnim djelovanjem može ukazati na značaj očuvanja životne sredine kroz ispunjavanje svih zakonom propisanih uslova i procedura.

PODNESEN ZVANIČNI ZAHTJEV ZA RASKID KONCESIONOG UGOVORA ZA GRADNJU MHE NA NERETVICI!

Tokom ljeta 2021. godine Služba za prostorno uređenje, građanje i obnovu Općine Konjic odbila je zahtjev JP Elektroprivreda BiH d.d. za izdavanje dozvole za izgradnju mHE Gorovnik ušće i mHE Sirijanski most, sa obrazloženjem da investitor u zakonom predviđenom roku nije dostavio – energetsku dozvolu! Ovo je zvanično značilo da nema gradnje malih hidroelektrana na rijeci Neretvici jer investitor nema potrebne dozvole za gradnju istih.

Nakon ovoga, udruženje građana „**Neretvica – Pusti me da tečem**”, koje se godinama bori protiv izgradnje 15 mHE na rijeci Neretvici,

je Kantonalnom tužilaštvu HNK podnijelo krivičnu prijavu protiv odgovornih osoba u Općini Konjic zbog sumnje da su počinili krivična djela zloupotreba položaja ili ovlaštenja i nesavjestan rad u službi prilikom izdavanja sada već poništenih dozvola.

Međutim, hrabri i uporni aktivisti iz pokreta „Pusti me da tečem“ ne odustaju pa su tako 15. decembra 2021. godine na općinski protokol predali zahtjev za otkazivanje/raskidanje koncesionog ugovora za izgradnju i korištenje malih hidroelektrana u slivu rijeke Neretvice.

„Suština zahtjeva je sljedeća: S obzirom na to da je u članu 11. Ugovora navedeno da se Elektroprivreda BiH obavezuje da će svih 15 mHE pustiti u komercijalni pogon najkasnije do kraja 2013. godine, te, da nije sačinjen odgovarajući aneks, stav 3. spomenutog člana jasno kaže: „Koncesor ima pravo na raskid ovog Ugovora. I mi taj raskid zahtjevamo.“

U konačnici to bi značilo zvaničan kraj za projekat gradnje 15 malih hidroelektrana na rijeci Neretvici čemu se aktivisti i mještani Konjica nadaju.

„Njihovo je da probaju, naše je da ne damo i neće dobiti garantujemo“

Vejsil Hondo, Konjic.

SLUČAJ NELEGALNOG RADA KAMENOLOMA I KREČNJARE U KREŠEVU PREDAT TUŽILAŠTVU!

Hrabri mještani Kreševa okupljeni u Kreševski građanski pokret su u malo više od pola godine, koliko vode javnu kampanju protiv nelegalnog rada kamenoloma i krečnjare i uništavanja ljudskog zdravlja, uspjeli slučaj podići na javni nivo te je sa ovim problemom upoznata šira javnost a osim toga uspjeli su i „natjerati“ nadležne inspekcijske organe na konkretno djelovanje. U septembru su građani Kreševa dobili potvrdu od Federalne uprave za inspekcijske poslove da firma BFS d.o.o. Kreševu nema validno rješenje o vodnoj dozvoli te da je na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja izdato Rješenje kojim se „zabranjuje upotreba objekta i pogona koji se koriste u svrhu prerade mineralnih sirovina, krečnjaka i dolomita“, ali je nakon toga primjećeno ponovno ispuštanje mulja u rijeku Kreševčicu.

Međutim, u oktobru 2021. Federalni vodni inspektor je predao nadležnom Tužilaštvu čitav spis predmeta koji se tiču eventualnog onečišćenja okoliša i nepoštivanje upravnih mjera koje je izrekao Federalni vodni inspektor firmi BFS d.o.o. za rad krečnjare i kamenoloma u Kreševu. Kreševski građanski pokret je u oktobru započeo i sa potpisivanjem peticije kojom pozivaju nadležne institucije da u okviru svojih ovlaštenja odreaguju na uočene nepravilnosti i zabrane rad kamenoloma i krečnjare dok ne ispuni sve potrebne uslove za rad tako da ne zagađuju okolinu i ne ugrožavaju zdravje mještana. Peticijom građani Kreševa žele da istaknu svoj jedinstven zahtjev da je krajnje vrijeme da kamenolom i krečnjara počnu da rade u skladu sa zakonom.

GRAĐANSKI AKTIVISTI IZ ZENICE U BORBI PROTIV NEREGULARNOSTI!

Neformalne grupe iz građana iz Zenice „Čuvari zraka“ i „Pokret za preokret“ su, povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, održali zajedničku uličnu akciju u Zenici kojom su najavili početak svog djelovanja i aktivizma u svom gradu. Tom prilikom su aktivisti građanima Zenice dijelili informativni letak kojim žele ukazati na problem nenamjenskog utroška sredstava Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH koja se svake godine uplate na račun Zeničko – dobojskog kantona, a koja su namijenjena za projekte zaštite okoliša i očuvanje i poboljšanje kvalitete zraka.

Neformalna grupa građana „Čuvari zraka“ se okupila oko ideje kojom žele doprinijeti transparentnom i namjenskom trošenju sredstava od strane Vlade Zeničko-dobojskog kantona dobijenih od Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH sa fokusom na projekte za zaštitu zraka. Iako se Zeničko-dobojski kanton niz godina suočava sa problemom loše kvalitete zraka koja za posljedicu ima izrazito nezdrave efekte za stanovništvo, generalni utisak je da se ne radi dovoljno na rješavanju ovog problema čiji negativan uticaj uopće nije zanemariv. Sredinom decembra aktivisti neformalne grupe građana „Čuvari zraka“ su uputili zvaničnu Inicijativu Vladu ZDK sa zahtjevom da se u planu Programa utroška sredstava Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH za narednu godinu planiraju značajnija sredstva za projekte i aktivnosti kojim bi se unaprijedio kvalitet zraka u Zeničko-dobojskom kantonu i Gradu Zenici bilo kroz direktne projekte ili putem LOT-a za zaštitu zraka.

Sa druge strane, građani Zenice, okupljeni oko NGP „Pokret za preokret“ su nezadovoljni činjenicom da se nacrti nova tri Regulaciona plana za gradsko područje donose bez ranijeg usvajanja Urbanističkog plana koji je zastario i potrebno ga je uskladiti sa novim Prostornim planom grada Zenice, pa tek onda donositi detaljne planove kao što je to regulacioni plan. Donošenjem pojedinačnih regulacionih planova građani smatraju da se ide isključivo u korist brojnih investitora i da gradska uprava ove RP mijenja samo u svrhu izgradnje novih poslovno-stambenih objekata. Građani žele da ovakvu praksu gradonačelnika i Gradsko vijeće Zenice zaustave na način da Odluke o usvajanju Nacrta tri regulaciona plana od 30.09.2021.g. stave van snage zbog uočenih nepravilnosti u ovom postupku. Članovi NGP „Pokret za preokret“ su započeli kampanju sa jasnom porukom vlastima grada Zenice da je Javni prostor Grada javno dobro!!

REVIZORSKI NALAZI O UREĐENJU VODOTOKA RIJEKE DRINE POTOPILI "VODE SRPSKE" I POTVRDILI SUMNJE GRAĐANSKIH AKTIVISTA

Potvrđene su tvrdnje neformalnih grupa građana sa područja Zvornika i Bijeljine, koje se bore za uređenje oblasti upravljanja vodotokom u slivu rijeke Drine, da postoje ozbiljni propusti nadležnih, čak i elementi korupcije kada je u pitanju održavanje riječnih korita i vodnog zemljišta, dislokacija i vađenja materijala iz ove rijeke i sa zemljišta uz njegovu obalu.

Glavna služba za reviziju javnog sektora RS na samom isteku protekle godine objavila je nalaze izvještaja u kojem su najozbiljnije zamjerke upućene upravo Javnoj ustanovi "Vode Srpske", čime su demantovane zvanično iznešene tvrdnje iz ove ustanove "da javnost treba da zna da nelegalna eksplotacija šljunka u RS postoji, ali u manjem obimu". U Izvještaju revizije učinka „Eksplotacija riječnog materijala kao segment integralnog uređenja i zaštite vodotoka rijeke Drine“ obuhvaćen je period od 2017. godine sa osnovnom konstatacijom da lokacije na kojima je vršena dislokacija i vađenje materijala iz vodotoka rijeke Drine nisu određivane na osnovu sagledavanja stanja vodotoka, utvrđenih potreba i prioriteta, niti su doneseni potrebni planski dokumenti. "Razobličene su obmane da se eksplotacija šljunka i pijeska iz vodotoka i priobalnog zemljišta rijeke Drine vrši sa izdatim vodnim saglasnostima i drugim potrebnim dokumentima, jer su nalazi revizora upravo suprotni. Potvrđeni su, zapravo, naši navodi i sumnje izrečeni krajem godine na Uličnoj akciji u Bijeljini na korupciju i netransparentnost postupaka dodjele radova na vađenju materijala iz vodotoka", reakcije su Dušana Aćimovića, člana grupe „Zaštitimo korito i devastiranje obale rijeke Drine u Zvorniku“.

Revizija je još ustanovila i da ostvarenje utvrđenih ciljeva uređenja vodotoka i dislokacije i vađenja materijala nije praćeno, niti su utvrđivani efekti postojećeg načina eksplotacije riječnog materijala iz vodotoka rijeke Drine. Takođe, utvrđeno je da se dislokacija i vađenje materijala iz vodotoka rijeke Drine provodi u okolnostima nekompletne i nedovoljno usaglašene regulative, te njene nepotpune primjene. Odnosno da nadležne institucije nisu uspostavile planski pristup dislokaciji i vađenju materijala iz vodotoka kao dijelu integralnog planiranja uređenja i zaštite vodotoka rijeke Drine.

DA LI STUDIRAŠ NA AKREDITOVANOJ VISOKOŠKOLSKOJ USTANOVI?

Brčko - oaza neakreditovanih visokoškolskih ustanova

Prema istraživanju neformalne grupe studenata i drugih zainteresovanih za uređenje oblasti visokog obrazovanja u Brčko Distriktu, na 83 hiljada stanovnika, koliko ih prema posljednjem popisu stanovništva ima u ovoj posebnoj administrativnoj jedinici BiH, formalno postoje četiri Univerziteta sa 23 fakulteta, jedna Visoka škola, Organizaciona jedinica Univerziteta Istočno Sarajevo i Sveučilišta Mostar, a formalno u registru Vlade distrikta su još dva fakulteta Univerziteta Sarajevo.

Prema zvaničnim podacima, u registru Odjela za obrazovanje Vlade Brčko distrikta BiH upisano je ukupno pet visokoškolskih ustanova. Međutim, u registru Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta u BiH od svih njih samo je EMPIRICA upisana u Državni registar akreditovanih ustanova u BiH, a to je Agencija svojim odgovorima i potvrdila članovima neformalne grupe građana "Stop neakreditovanim visokoškolskim ustanovama" koje se bore za sprečavanje korupcije u oblasti VŠU.

Predstavnici NGG "Stop neakreditovanim visokoškolskim ustanovama" su, nadalje, utvrdili da Odjeljenje za obrazovanje Vlade Brčko distrikta nije upisalo i ostale visokoškolske ustanove u svoj registar, za koje je poznato da djeluju u Distriktu. Jedna od njih je Ekonomski fakultet, koji je član Univerziteta Istočno Sarajevo. Takođe, ni Odjeljenje Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka u Brčko Distriktu BiH, koje je smješteno u zgradu Srpske pravoslavne crkvene opštine Brčko. Odjeljenje PIM u Brčkom takođe u svom sastavu ima Ekonomski fakultet, ali i još šest drugih.

U Državni registar nije upisan ni brčanski Univerzitet „Privredna akademija“ Brčko distrikt BiH, a nije upisano ni u Vladino Odjeljenje za obrazovanje, iako je ova privatna visokoškolska ustanova osnovana Odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH u oktobru prošle godine. U svom sastavu ima tri fakulteta i Centar za istraživanje i razvoj.

Sveukupno, utisak je da u brčanskom visokom obrazovanju vlada haotično stanje i da je pred onima koji su odlučili da se bore za uvođenje reda i ostvare cilj da diplome izdaju samo akreditovane visokoškolske ustanove, vrlo zahtjevan posao. Jer, prema Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju u BiH, samo akreditovana visokoškolska ustanova može izdavati akademske stepene i diplome.

USPJEŠNE KAMPANJE U BORBI PROTIV KORUPCIJE

Realna cijena lijekova

Nakon urađene analize "Realna cijena lijekova", koja je prva te vrste u regionu, stručna, a i cjelokupna javnost u BiH bavila se njenim rezultatima. Analiza je pokazala da građani BiH plaćaju najskuplje lijekove u odnosu na Srbiju, Crnu Goru i Hrvatsku, a razlog tome je zato što je kompletna regulativa u BiH donesena pod uticajem raznih lobija i isključivo podređena interesima veletgovaca i maloprodajnih lanaca apoteka u BiH. Više od 200 medijskih objava na ovu temu pokazuje da je javnost itekako zainteresovana za ovaj projekat, a i stručna javnost nije mirovala, tako da su već bile reakcije kako farmaceutskih komora RS i FBiH, tako i Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH. Jedan od rezultata analize bio je da nadzor nad tržištem lijekova u BiH koje vrijedi preko 700 miliona KM, praktično ne postoji, a nakon pritiska i intenzivne medijske kampanje Udruženja Misli dobro, Nadzorno tijelo za primjenu Pravilnika o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u BiH počelo je sa radom. Udruženje Misli dobro 6. oktobra, održalo je prvu pres konferenciju na kojoj su predstavljeni rezultati istraživanja, a samo mjesec dana nakon toga reagovala je Vlada RS i svojom odlukom snizila maloprodajnu maržu na lijekove sa 20 na 18 odsto, što je izazvalo bijes Farmaceutske komore RS, ali i pojedinih maloprodajnih lanaca apoteka. Takođe, Udruženje Misli dobro 19. novembra 2021. u Sarajevu je održalo pres konferenciju na kojoj je predstavljena i inicijativa koja je upućena prema Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH te Savjetu ministara BiH za izmjenu Pravilnika o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u BiH koja je već prihvaćena. Inicijativu je prihvatio Nadzorno tijelo i to nakon što su na sjednici predstavnici Udruženja Misli dobro (Uroš Vukić i Saša Stevanović) prezentovali analizu i ukazali da se ne traži ništa što već ne postoji u regionu. I pored pokušaja da se cijeli proces opstruiše, Nadzorno tijelo, koje ranije nije ni zasijedalo, usvojilo je navedenu inicijativu i uputilo je u dalju proceduru prema direktoru Agencije za lijekove i medicinska sredstva i Savjetu ministara BiH. Usvajanjem ove inicijative i u konačnici izmjenom Pravilnika o načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u BiH, građani u BiH, te fondovi zdravstvenog osiguranja širom BiH uštedjeli bi ukupno između 35 i 50 miliona KM s tim da neće biti ugroženo nijedno radno mjesto u Bosni i Hercegovini. U nastavku projekta, Udruženje Misli dobro podnijeće i inicijativu prema entitetskim vladama u BiH za izmjenu regulative koja reguliše tržište lijekova i to na način da kao u Srbiji i Hrvatskoj, maloprodajna marža na lijekove bude diferencirana, a to podrazumijeva da što je cijena lijeka veća, maloprodajna marža bude niža, što će sasvim sigurno uticati na niže cijene lijekova i građanima uštediti veliki novac.

Bez štele i poštено

Projekat „Bez štele i pošteno“ samo je jedan korak kojim se nastoje ohrabriti mladi da se suprotstave korupciji i da nauče mehanizme borbe protiv korupcije. Veće znanje o štetnosti korupcije, smanjenje tolerancije na koruptivna ponašanja jača vladavinu prava i povjerenje građana u institucije. Potpisivanje memoranduma o razumijevanju želimo ojačati i promovisati alate uspješnog zagovaranja konkretnih mjera borbe protiv korupcije. Shodno tome, prvo potpisivanje memoranduma u mjesecu decembru je bilo u Zenici sa partnerskom organizacijom Reaktiv iz Zenice. Pored njih, memorandum su još potpisali Centar u zajednici Orahovica, Udruženje Albatros Zenica, Studio Teatar, Udruženje "Kreativci" Zenica, Udruženje djece i mladih oboljelih od šećerne bolesti.

U Sarajevu je predstavnik Omladinske organizacije "Centar", koja je partnerska organizacija na projektu, potpisao memorandum, te će se nastavak potpisivanja realizovati u Mrkonjić Gradu i organizacije koje će potpisati su Udruženje gradana "C.E.Z.A.R", Omladinski klub "Dijamant", Institut za razvoj mladih i zajednice "Perpetum mobile", Udruženje "Uzdravlje" i Udruženje "Most".

Uslijedilo je potpisivanje u Sarajevu sa partnerskim organizacijama Munja Inkubator društvenih inovacija i Inicijativa mladih za ljudska prava -YIHR kao i njihove partnerske organizacije AIESEC u Bosni i Hercegovini, Bosnian Representative Association for Valuable Opportunities (BRAVO), Organizacija "Prava za sve", Inicijativa i civilna akcija (ICVA), PRONI Centar za omladinski razvoj, Mediacentar Sarajevo, Omladinska novinska organizacija u Bosni i Hercegovini, Udruženje za razvoj i podršku mladih Plus Ultra. Potpisivanje se nastavilo i u Tuzli, 29.12.2021. godine sa partnerskom organizacijom Omladinski resursni centar Tuzla – ORC Tuzla i njihovim partnerskim organizacijama Fondacija tuzlanske zajednice, Tuzla Forum gradana, Tuzla Udruženje gradana "MULTI", Tuzla Omladinski pokret Revolt, Tuzla Vijeće mladih Tuzlanskog kantona, Aktivistički pokret Karton revolucija, Tuzla. Nakon odgovora na poslane dopise uslijedilo je snimanje intervjeta sa institucijama. Naši sagovornici su bili Hasim Šabotić, direktor Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Erduan Kafedžić, šef Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo, Boris Grubešić, glasnogovornik Tužilaštva BiH i Emsad Dizdarević, program manager Transparency Internationala BiH. Oni su govorili o ulozi institucija i mehanizmima borbe protiv korupcije. Mladi ljudi, koji su bili dio timova su govorili o ulozi i doprinisu mladih ljudi u podršci borbe protiv korupcije, kao i ulozi institucija u ovom procesu, te o njihovom iskustvu u projektu i o slučajevima na kojima su radili.

Educiranjem i informiranjem građana/ki radimo na podizanju svijesti o nužnosti borbe protiv korupcije u Kantonu 10

Centar za građansku suradnju iz Livna, u okviru projekta „Podrška uključivanju građana Kantona 10 u borbu protiv korupcije pri zapošljavanju u javnom sektoru“ proveo je aktivnosti prikupljanja informacija o nepravilnostima pri zapošljavanju u javnom sektoru. Na temelju rezultata provedenih upitnika i pravne legislative unutar Kantona 10, analizirano je trenutno stanje, utvrđeni su nedostaci te su donesene preporuke za unaprijeđenje pravne legislative u K10.

Aktivnost prikupljanja informacija o zapošljavanju u javnom sektoru, provedena je u listopadu, studenom i prosincu. Tim CGS-a je pripremio i uputio Upitnike na adrese 27 institucija i javnih poduzeća. Navedeni upitnici su institucijama i poduzećima upućeni u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama FBiH. Potrebno je istaknuti da jedan broj institucija/poduzeća nije odgovorilo na zahtjev u zakonom predviđenom roku, ali uz intervenciju projektnog tima, većina popunjenih upitnika institucija koje nisu odgovorile u zakonskom roku je naknadno dostavljena. S druge strane, 3 institucije/poduzeća uopće nisu dostavile nikakav odgovor na upućeni zahtjev. Ovom upitnikom smo željeli dobiti bolji uvid u sam tijek i proces zapošljavanja, provođenje natječajnih procedura, žalbenih procedura kao i prisutnost malverzacija pri zapošljavanju u javnom sektoru. Paralelno s ovom aktivnošću kroz koju je naglasak stavljen na javne institucije i poduzeća kao ispitanike, u okviru dugogodišnjeg projekta CGS-a „Zajedno za radnička prava“ provedeno je još jedno anonimno, online istraživanje u kojemu je sudjelovala 181 osoba s područja BiH, od kojih je 88,4% imalo iskustvo s nepravilnostima pri zapošljavanju u javnom sektoru. Najčešći odgovor, 114 ili 63%, koji su ispitanici naveli kao razlog dobivanja odbijenice je da su već unaprijed znali kome je radno mjesto namijenjeno. Zanimljiva je usporedba odgovora koja su dale institucije i javna poduzeća i odgovora koje su dale osobe koje su bili aplikanti na natječajima. Ispitanici/ce s područja BiH su prilikom popunjavanja online upitnika izlagali svoje nezadovoljstvo provedbom natječaja i ukazivali na korupciju, namještanje i pogodovanje natječaja, dok su s druge strane javne institucije i poduzeća negirali nepravilnosti i objašnjavali kako su sve natječajne procedure odnosno sam proces zapošljavanja, provedeni u skladu sa Zakonom i popratnim aktima.

Na temelju provedenih analiza, stručni tim je donio preporuke za izmjenu Zakona koji se tiču zapošljavanja u javnom sektoru u Kantonu 10, a koji će biti prezentirani putem promotivnih materijala i na press konferenciji koja će se održati sredinom siječnja u Livnu.

Borba protiv korupcije u porodilištima

Fokus projekta »Borba protiv korupcije u porodilištima« tokom posljednjeg kvartala 2021. godine bio je na ostvarivanju saradnje sa porodilištima i drugim relevantnim institucijama, a s ciljem direktnog i neposrednog uticaja na smanjenje stope korupcije u porodilištima kroz zajedničko djelovanje svih relevantnih aktera. Na tom polju je napravljen velik iskorak, jer je Udruženje za isti stol uspjelo dovesti predstavnike Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH, Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanja kvalitetom KS i J.U. Opće bolnice "Prim.dr. Abdulah Nakaš". Saradnja je početkom decembra ozvaničena putem press konferencije kojoj su prisustvovali predstavnici pomenutih institucija, kao i predstavnici Udruženja BABY STEPS. Kroz svoje obraćanje, učesnici su istakli kako je poboljšanje uslova, odnosno podizanje standarda u pružanju zdravstvene skrbi u svim porodilištima osnova za smanjenje korupcije u porodilištima. Također, kao bitan korak u ovoj borbi jeste i edukacija, kako građana tako i osoblja porodilišta, o tome da je davanje i primanje poklona i „koverti“ u jednoj medicinskoj ustanovi krivično djelo, odnosno da je „čašćenje“ samo eufemizam za korupciju, koja je zakonom kažnjiva. Učesnici su iskazali svoju spremnost i volju da na ovim problemima rade zajednički, a sve u cilju smanjenja korupcije na jednom mjestu gdje je nikako ne bi smjelo biti – tamo gdje majke na svijet donose svoju djecu. Press konferenciju je propratilo pet većih medijskih kuća.

Tokom decembra potписан је Memorandum о saradnji i između Udruženja BABY STEPS i Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH. Također, najavljen je i potpisivanje Memoranduma o saradnji i između Udruženja BABY STEPS i Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanja kvalitetom KS. Svakako као највећи ostvareni помак у оквиру пројекта треба издвојити dogovorene saradnje са dva porodilišta која су међу највеćим у држави - породилиштем Опće болнице "Prim.dr. Abdulah Nakaš" у Сарајеву, и породилиштем Универзитетског клиничког центра RS у Бања Луци. Saradnja sa ovim porodilištima će se ostvariti na polju poboljšavanja mehanizama prijave korupcije.

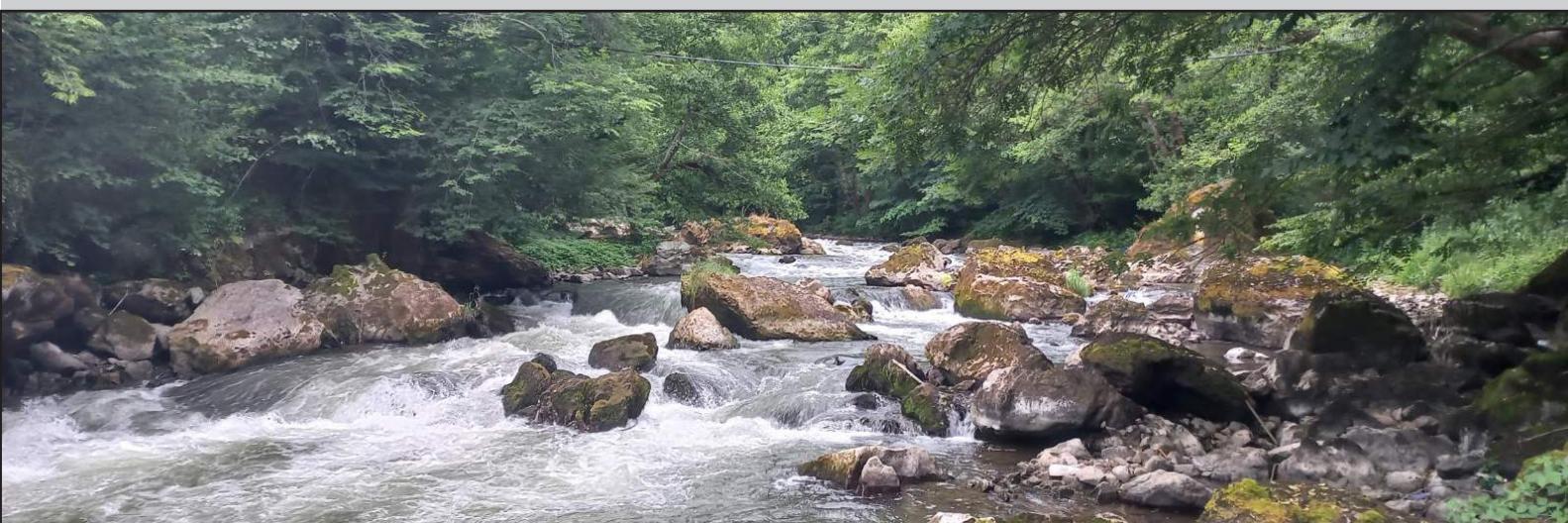
Iako je tokom datog периода фокус био на saradnji sa institucijama, овај пројекат је у својој сржи везан за стварне ljude и стварне priče. Zbog тога се uvijek paralelno odvijaju aktivnosti које ће породилјама i njihovim porodicama dati glas i priliku да se информишу. Nastavljено је прикупљање anonymnih ličnih iskustava породилја i подизање svijesti kroz потpisivanje peticije. Кrajem oktobra Udruženje је организовало informativni štand u SCC centru (Sarajevo), где су zainteresovani mogli приći, informisati se o problemu korupcije u porodilištima i potpisati peticiju, a pokrenuta је i online peticija. Trenutno, peticija broji oko 2.000 potpisa.

Općinsko vijeće Travnik reklo “NE“ planiranju novih mHE!

U skladu sa zahtjevima građana na provedenim javnim raspravama Općinsko vijeće Travnik iskazalo je tokom mjeseca oktobra negativan stav povodom planiranja novih malih hidroelektrana u Prostornom planu KSB/SBK 2005 – 2025. Prema usvojenom mišljenju, saglasnosti Općinskog vijeća za gradnju malih hidroelektrana nema ukoliko saglasnost prethodno nije dala mjesna zajednica na čijoj teritoriji je planirana gradnja. Neformalna grupa građana “Dižimo glas za naše rijeke” od mjeseca juna je sprovela niz aktivnosti u cilju zaštite rijeka u SBK u suradnji sa Udruženjem “Resursni Aarhus centar u BiH.” Jedna od tih aktivnosti bila je i građanska inicijativa kojom je tražena zakonska zaštita rijeke SBK, a putem koje je prikupljeno 2605 potpisa građana. Aktivisti su uz poruku “BUDI MUDAR SPASI UGAR” dan prije sjednice Općinskog vijeća ispred mjesta održavanja njihove sjednice organizovali konferenciju za medije na kojoj su još jednom pozvali sve općinske vijećnike da zaštite rijeke Travnika. Aktivisti su uglavnom zadovoljni sa ovom odlukom Općinskog vijeća Travnik, međutim nezadovoljni su na okolnost da OV Travnik nije tražilo brisanje iz PP SBK-a onih mHE čija gradnja nije počela, a investitori imaju samo koncesione ugovore koji su ranije potpisani, te se nadaju da će se u budućnosti otvoriti prostor i za njihovu reviziju.

Općinsko vijeće Jajce usvojilo Deklaraciju “Općine bez brana”

Na sjednici Općinskog vijeća (OV) Jajce tokom mjeseca oktobra usvojena je Deklaracija “Općine bez brana” kojom je lokalna vlast izrazila jasnu političku volju da se stavi u službu zaštite sadašnjih i budućih generacija i njihovih prava na vodu i kvalitetan okoliš. Također, po prijedlogu Udruženja “Resursni Aarhus centra u BiH” i aktivista iz Jajca, putem Zaključka je usvojen stav da se neće dozvoliti planiranje novih malih hidroelektrana u ovoj općini, niti izdavanje koncesija za ove objekte. Usvajanju deklaracije prethodilo je planiranje izgradnje dvije mHE na rijeci Plivi, od kojih je jedna trebala biti izgrađena na lokaciji udaljenoj 300 m od samog plivskog vodopada, a što je dovelo do angažovanja građana koji su putem peticije prikupili preko 6000 potpisa protiv izgradnje mHE “Pijavica” i mHE “Elektrobosna.” Deklaracija “Općine bez brana” izrađena je od strane članica Koalicije za zaštitu rijeka u BiH, a na samoj sjednici OV Jajce vijećnicima je prezentovana od strane izvršne direktorice Udruženja “Resursni Aarhus centar u BiH.” Članovi Udruženja Aarhus centar od početka su pružali pravnu i stručnu pomoć građanima Jajca u borbi protiv izgradnje dvije mHE na rijeci Plivi, te su tim povodom u junu ove godine, zajedno sa drugim predstavnicima Koalicije za zaštitu rijeka održali sastanak sa načelnikom ove općine kome su prvom prezentovali Deklaraciju i pojasnili zašto je istu potrebno i usvojiti.

Dom naroda usvojio Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u FBiH!

Za Međunarodni dan borbe protiv korupcije, 9.12.2021., Dom naroda Parlamenta FBiH je usvojio Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji FBiH, na način da su svi prisutni delegati glasali “ZA”. Ovakav pozitivan rezultat može se pripisati snažnom aktivizmu članova Koalicije za zaštitu rijeka u BiH koji su izvršili snažan medijski pritisak uz jaku podršku građana BiH, a koji su pojedinačno upućivali pismo podrške za usvajanje Zakona, na inicijativu Udruženja “Resursni Aarhus centar u BiH” te Fondacije Atelje za društvene potrebe “ACT.” Podsjećamo, nakon što je 27. aprila sa dnevnog reda Predstavničkog doma Parlamenta FBiH враћen u redovnu proceduru, te nakon obavljene rasprave, usvojen je Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta FBiH kojim se prihvata Nacrt Zakona o električnoj energiji u FBiH i prema kojem Vlada FBiH, kao predлагаč, je bila zadužena da do 15.6.2021. godine izradi Prijedlog zakona i dostavi ga u parlamentarnu proceduru. Međutim, kako Dom naroda nije razmatrao spomenuti Nacrt, Vlada nije bila u mogućnosti da nastavi uobičajenu proceduru i da izradi Prijedlog Zakona. Iz tog razloga, Udruženje “Resursni Aarhus centar u BiH” je tokom mjeseca septembra i oktobra pokrenulo kampanju ubrzavanja usvajanja navedenog Zakona od strane Doma naroda.

Virus za koji ima lijek!

Podrška građanima u borbi protiv korupcije u zdravstvu

Samo povećano učešće građana i pacijenata u prijavljivanju

Udruženje građana Stop mobbing i partnersko udruženje Kap, provode projekat prevencije korupcije u zdravstvu, pod nazivom "Virus za koji ima lijek!", u sklopu kojeg su postignuti sljedeći značajniji rezultati u proteklom periodu. Realizovano je istraživanje među građanima i pacijentima u BiH na uzorku 2.000 ispitanika i štampana je "Analiza percepcije, iskustava i stavova građana o korupciji u zdravstvu u BiH". Vrijednost ove analize je što je prva takve vrste koja je realizovana tokom Covid-19 pandemije a otkriva da svaki treći građanin u BiH svjesno daje novac ili poklon, odnosno mito za zdravstvenu uslugu kako bi dobili bolji ili tretman uopšte u javnom zdravstvu. Istraživanje je pokazalo da u RS pacijenti najviše daju mito u vidu poklona (56%), a zatim u vidu novca (44%) i to najčešće za operativni tretman i dijagnostiku. Slični podaci su i u Federaciji BiH. U dijelu pitanja koji se odnose na pružanje zdravstvene usluge i korupcije tokom pandemije, 89% ispitanika u RS je navelo da su im bile uskraćene zdravstvene usluge, a u FBiH je to navelo 36% ispitanika. Najčešće uskraćene usluge pacijentima tokom pandemije su usluge pregleda ljekara specijaliste. Kako bi dobili zdravstvenu uslugu, u RS je 83 % ispitanika je navelo da se liječe privatno, a u FBiH je taj procenat 78 %", čime se postavlja pitanje opravdanosti plaćanja usluga javnog zdravstva.

Organizovane su ulične akcije prikupljanja potpisa podrške građana u RS za donošenje Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata u RS i to u Trebinju, Doboju, Banja Luci, Novom Gradu, Prijedoru, Gradišći, Ljubinju, Nevesinju. Prikupljeno je 3.075 potpisa građana. Peticija je predata Ljubiši Kruniću, narodnom poslaniku u NSRS, koji će pokrenuti inicijativu za donošenje Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata u RS. Usvajanje navedenog Zakona u RS suzilo bi prostor za korupciju u zdravstvu jer se regulisanjem ove oblasti zakonski garantuje sprečavanje i kažnjavanje različitih pojavnih nepravilnosti i neregularnosti u javno- zdravstvenom sektoru.

Organizovane su ulične akcije prikupljanja potpisa za Inicijativu, kojom građani i pacijenti u FBiH traže dosljedniju provedbu Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata u FBiH. U FBiH je prikupljanje potpisa organizованo u Bihaću, Cazinu, Bužimu, Sarajevu, Zenici, Tuzli, Mostaru, Gračanici, Kalesiji, Tomislavgradu. Prikupljeno je 2.000 potpisa građana koji su predati Federalnom ministarstvu zdravstva uz veliku medijsku pažnju 23.12.2021. godine.

Postavljen je bilbord u Banja Luci u blizini Vlade Republike Srpske kao podsjetnik na važnost donošenja Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata u Republici Srpskoj. Bilbordom podsjećamo Vladu RS da u Republici Srpskoj ne postoji Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, čime se otvara prostor za korupciju i druge nelegalne aktivnosti u zdravstvu. Krajnje je građanima i pacijentima omogućeno da u kratkoj video formi, u trajanju do 2 minute, javno iznesu svoja iskustva o korupciji i nepoštivanju prava pacijenata. Namjera ovog dijela projekta je da se mobilizacijom javnosti građani zainteresuju, ohrabre i motivišu da prijavljuju slučajeve korupcije u zdravstvu, da se animiraju mediji da izvještavaju agilnije o ovoj problematici, čime se utiče na povećanje nivoa transparentnosti i odgovornosti zdravstvenog sistema BiH. Video prilozi se emituju na društvenim mrežama, a kao ilustraciju za priloge o korupciji koriste ih i mediji (Slobodna Evropa, Una TV). Dva udruženja su producirala 5 od ukupno planiranih 10 kratkih video priča.

Sistematicno i beskompromisno protiv sistemske korupcije u javnom sektoru koja ugrožava pravo na rad i dostojanstvo osoba sa invaliditetom u Federaciji BiH

Udruženje Sindikat uposlenika Fonda je u periodu četvrtog kvartala 2021. godine održao niz sastanaka sa osoba sa invaliditetom na kojima su pokušali animirati osobe sa invaliditetom i njihove organizacije. Pored navedenog, kao rezultat njihove aktivnosti, uspjeli su onemogućiti da preko 50 privrednih društava u Federaciji BiH više ne koristi povlašteni status kao privredna društva za zapošljavanje osoba sa invaliditetom jer taj status suštinski nemaju iz razloga što više ne zapošljavaju osobe sa invaliditetom. Ukipanje statusa privrednog društva za zapošljavanje osoba sa invaliditetom za njih preko 50 je konkretni rezultat naših aktivnosti. Sada ova privredna društva neće moći zloupotrebljavati svoj status čime neće moći dalje štetiti budžetima na raznim nivoima vlast čime ostvarujemo pozitivan ishod naših aktivnosti. Širi uticaj aktivnosti ovog udruženja se ogleda u tome što će se osigurati pozitivan ambijent za zapošljavanje osoba sa invaliditetom a time će se osigurati pravo na dostojanstven zivot i rad ove kategorije stanovništva.

Aplikacija za anonimnu prijavu ilegalnih aktivnosti u šumarstvu uz pomoć građana

Inicijativa za šumarstvo i okoliš – FEA (eng. Forestry and Environmental Action) koja provodi kampanju Aplikacija za anonimnu prijavu ilegalnih aktivnosti u šumarstvu uz pomoć građana ističe da je u periodu posljednjeg kvartala 2021. ta aplikacija na Google Play Store preuzeta ukupno 183 puta, dok je na Apple Store preuzeta ukupno 104 puta. Do kraja izvještajnog perioda, ukupno zaprimljenih prijava ilegalnih aktivnosti u šumarstvu za područje Kantona Sarajevo je 16, dok je za područje Zeničko-dobojskog kantona registrovano 6 prijava. Organizacija FEA je 27.12.2021. godine započela četveromjesečnu medijsku promociju aplikacije putem online portala u Kantonu Sarajevo i Zeničko-dobojskom kantonu. Organizacija FEA je kontinuirano tokom izvještajnog perioda promovisala dostupnost aplikacije „Čuvajmo šume“ i putem društvenih mreža, online portala, TV gostovanja i sastanaka sa interesnim grupama.

Ilegalne aktivnosti u šumarstvu

Prema Zakonu o šumama Kantona Sarajevo, u šumama i na šumskom zemljištu zabranjene su aktivnosti:

stavljanje u promet drveta bez otpremnog iskaza

odlaganje otpada, smeća ili zagađujućih tvari

nedrvne šumske proizvode (ljekovito, jestivo, aromatsko bilje, glijive, šumski plodovi, i sl.) stavljati u promet bez odobrenja korisnika državnih šuma i šumskog zemljišta ili vlasnika šume

Bez odobrenja korisnika ili vlasnika šume zabranjeno je:

postavljati logore/kampove u šumi

smještati pčelinjake

sakupljati nedrvne šumske proizvode u količini koja prelazi 1 kg

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, tim organizacije FEA je sproveo dvodnevnu online kampanju podizanja svijesti o borbi protiv korupcije u sektoru šumarstva. Lejla Hukić, projekt koordinatorica, je dala izjavu koja glasi: „Prisustvo korupcije najviše utiče na siromašne i nerazvijene zajednice, skrećući ulaganja i investicije od ljudi i područja, gdje su ista najpotrebnija, čime negativno djeluje na stabilnost, sigurnost i razvoj bh. društva i države. To se, između ostalog, posebno osjeti u sektoru šumarstva, jedne od važnijih privrednih grana, a gdje se posljedice ne odnose samo na društvo već i na prirodni kapital i resurse koji se degradiraju i uništavaju iz dana u dan. Kroz implementaciju pomenutog projekta, FEA jača svoj pozitivan uticaj na sve segmente društva sa posebnim naglaskom na jačanje saradnje sa nadležnim organima koji su spremni ulagati u poboljšanje svoje učinkovitosti izgradnjom snažnih antikorupcijskih mehanizama i instrumenata, kao i kontinuirano podizanje javne svijesti o ovoj problematiki.“

„Problem korupcije i ilegalnih aktivnosti jeste što ista ima više dimenzija i kreće od pojedinca, preko grupa do cijelog sistema, sektora i sl. Stoga je ključan postulat promjena stavova kod pojedinaca i kontinuirano podizanje svijesti cijelog društva o dalekosežnim posljedicama čak i najmanjih ilegalnih aktivnosti, jer sve kreće od jednog stabla.“

Ajla Dorfer, regionalna programska direktorica

Mladi protiv korupcije: Nemoj biti najslabija karika

Centar za razvoj omladinskog aktivizma (CROA) je u okviru kampanje „Mladi protiv korupcije: Nemoj biti najslabija karika“ 29.10.2021. organizovao antikorupcijski kafe “Može i drugačije” s književnikom Nenadom Veličkovićem. Studenti koji su učestvovali u Antikorupcijskom caffeu su imali jedinstvenu priliku da u direktnom razgovoru s profesorom sarajevskog Univerziteta Nenadom Veličkovićem razgovaraju o korupciji, putu do uspjeha bez učestvovanja u koruptivnim djelima, o ličnom integritetu, neovisnosti, radu i postizanju ciljeva isključivo vlastitim zalaganjem, ali i da postave pitanja o pojavama koje uočavaju i koje ih uznemiravaju ili čine nesigurnim u vezi s obrazovanjem ili budućnošću. Na više puta ponovljeno pitanje zašto se studenti ne suprotstavljaju lošim zakonskim rješenjima ili praksama koje ih ugrožavaju, odgovor je bio da ne znaju svoja prava i obaveze, da se plaše neuspjeha, da nemaju podršku kolega, ali i onih za koje misle da bi trebali reagovati.

U okviru Antikorupcijskog caffea “Može i drugačije” održanom u prostorijama Ekonomskog fakulteta na Palama, studenti razgovarali s višestruko nagrađivanim mladim umjetnikom Markom Kusmukom 13.11.2021. Cilj ovog Antikorupcijskog caffea - razgovarati o putu do uspjeha bez učešća u koruptivnim djelima, o ličnom integritetu, neovisnosti, radu i postizanju ciljeva isključivo vlastitim zalaganjem - u potpunosti je ispunjen. Studenti su postavljali pitanja koja su se odnosila na motivaciju za postizanje uspjeha u određenoj oblasti, te receptima za odnos prema strahu od neuspjeha.

Osim toga, 19.11.2021. održan je i razgovor studenata sa dekanom i prodekanima Ekonomskog fakulteta Istočno Sarajevo. Studenti su imali priliku razgovarati sa dekanom Radomirom Božićem prodekanom Markom Đogom te profesorom Damjanom Danilovićem, povodom njihovih razmišljanja i prijedloga kako unaprijediti borbu protiv korupcije na ovoj i sličnim ustanovama. Stop kupovini ispita, jednakni uslovi za sve, uspjeh bez protekcije samo su neki od stavova s kojima su studenti suočili nastavno osoblje i pokrenuli mnoga bitna pitanja za odgovorno i transparentno obrazovanje. Većina studenata je ocijenila da je u Bosni i Hercegovini moguće uspjeti i da je uspjeh moguć bez korupcije, te da je do svakog pojedinca koji put će odabrat. „Korupcija je prisutna svuda, ali mi trebamo krenuti od nas samih i ja vjerujem da mladi ljudi koji su željni znanja i uspjeha neće krenuti za korupcijom, jer ona uvijek dođe na naplatu, uvijek na kraju neko odgovara, a istina izđe na vidjelo“, rekao je student Danilo Klačar. Posebnu pažnju tokom razgovora studenti i nastavno osoblje su posvetili mehanizmima za borbu protiv korupcije koje ovaj Fakultet razvija – kutija za anonimne prijave korupcije, otvorena vrata kabineta svih odgovornih osoba spremnih za razgovor o uočenim nepravilnostima. Otvoreni razgovor studenata i uprave Filozofskog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu, održan 26.11.2021. dotakao je mnoge teme iz oblasti antikorupcije i prevencije korupcije u obrazovanju kao i načine unapređenja postojećih mehanizama za borbu protiv korupcije. Kako je kazao doc. dr. Vuk Vučetić „postoji otvoren odnos između nastavnika i studenata. Svi eventualni problemi se rješavaju u komunikaciji sa studentima tako da praktično ne može doći do bilo kakvih koruptivnih radnji.“

Mladi u borbi protiv korupcije

CROA je 26.10.2021. organizovala akciju studenata Farmaceutskog fakulteta Sarajevo uz saglasnost Rektora Univerziteta u Sarajevu unutar Kampusa Univerziteta u Sarajevu. Događaju je prisustvovalo 40 studenata koji su razmijenili mišljenja o problemu korupcije, upoznali se sa mogućnosti pravnog savjetovanja u okviru projekta. Studenti su pozvani i na buduće događaje u okviru projekta, a dobili su i promotivne materijale s ciljem podizanja svijesti o važnosti zajedničke borbe protiv korupcije u obrazovanju.

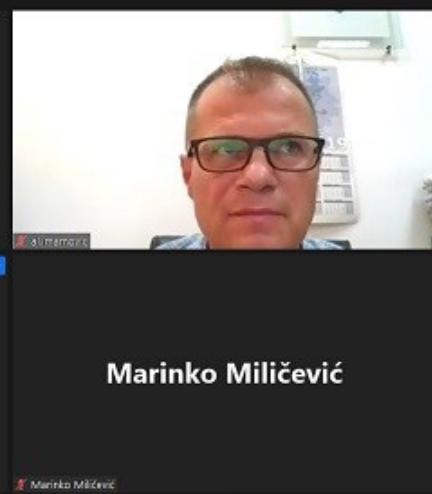
U holu Ekonomskog fakulteta Univerziteta Istočno Sarajevo (Pale) aktivisti Studentske organizacije Istočno Sarajevo i Udruženja CROA sa studentima su 10.11.2021. razgovarali o problemu korupcije u obrazovanju te značaju gradnje kulture nulte tolerancije prema korupciji. Cilj akcije bio je jačanje svijesti i mobilizacije studenata da ustanu protiv korupcije te motivisati mlade ljude da kažu NE koruptivnim radnjama na svojim fakultetima, ali i u životu. Na događaju je promovisana i usluga pravne pomoći koju u okviru projekta pruža Udruženje CROA. Studenti su obavješteni da putem e-maila pravnapomoccroa@gmail.com mogu potražiti pravnu pomoć, sa fokusom na problematiku borbe protiv korupcije na univerzitetima, odnosno njihovim organizacionim jedinicama.

Studenti Univerziteta u Sarajevu su odlučili da 10.12., u saradnji sa CROA, Međunarodni dan borbe protiv korupcije obilježe u online formi. Simbolično, svakih sat vremena, u terminu od 10:00h do 20:00h objavljena je po jedna antikoruptivna poruka.

Husein UPFBiH

Marinko Miličević

Nikola Mlakic

Marinko Miličević

Poslovanje bez korupcije!

Udruženje poslodavaca FBIH je nakon održanog sastanka sa Fokus grupom za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću na kojem su članovi jednoglasno podržali predloženu inicijativu bez dopuna i izmjena uputio materijal svim stalnim članovima Stručnog tijela na razmatranje te Federalnom ministarstvu finansija u čijem je resoru navedeni Zakon i koji je nadležan za kontrolu njegove primjene. Glavni cilj donošenja Zakona o izmjenama i dopunama zakona o igrama na sreću je smanjenje korupcije državnih službenika i funkcionera. Cilj izmjena da se postigne poštivanje važećih propisa i da svi imaju jednak tretman. Svi članovi Stručnog tijela jednoglasno su podržali inicijativu za izmjenu Zakona. Ministarstvo finansija FBiH već je ranije dalo podršku predloženim izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću. Zaključeno je da će svi članovi Stručnog tijela dostaviti svoje eventualne prijedloge i komentare u pisanoj formi s ciljem dobijanja najkvalitetnijeg zakonskog rješenja. Predstavnici Federalnog ministarstva finansija su nas na sastanku izvijestili da je u planu priprema Zakona o izmjenama i dopunama zakona o igrama na sreću, te da će Udruženje biti aktivno uključeno u njegovoj izradi koja je planirana za narednu godinu. Održan je i sastanak Stručnog tijela za izradu tekstova Zakona o izmjenama i dopunama zakona o cestovnom prijevozu FBiH 29. oktobra 2021. godine. Zadatak Stručnog tijela je da analizira prijedlog Zakona koji je sačinio pravni tim UPFBiH u saradnji s vanjskim ekspertom, te da u cilju dobivanja konačnog teksta zakona da svoje mišljenje i prijedloge. Pitanje obaveze vršenja preventivnog tehničkog pregleda regulirano je na različite načine propisima na državnom i federalnom nivou. Propisi na federalnom nivou nisu usklađeni sa propisima na nivou BiH, a federalni organi su obavezni da izvrše usklađivanje. Nakon više od četiri godine federalni propisi nisu nikada promijenjeni i usklađeni sa ovim izmjenama, a posljedica toga je da dvije odredbe istu stvar regulišu na različite načine. Zbog toga su poslovni subjekti izloženi novčanim kaznama, jer inspektorji mogu da biraju koji će propis primijeniti i da li će kazniti subjekt nadzora zbog toga što nije izvršio preventivni tehnički pregled. Zaključak sastanka je da će se inicirati izmjene Zakona o cestovnom prijevozu FBiH, kao i izmjene Pravilnika o preventivnim tehničkim pregledima motornih i priključnih vozila FBiH, kako bi se uskladili sa Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH. Usvajanjem predložene izmjene neće se ostaviti mogućnost da inspekcijski organi provode nadzor po različitim međusobno neusklađenim zakonima i da imaju mogućnost da primjene ili jedan ili drugi, odnosno da biraju da li će kazniti subjekat nadzora ili ne.

Direktor UPFBiH i projekt menadžer Mladen Pandurević, te predstavnici Grupacije poslodavaca za djelatnost cestovnog prometa FBiH Nedžad Siočić i Safudin Čengić održali su 16. novembra 2021. godine sastanak sa ministrom prometa i komunikacija FBiH Denisom Lasićem i njegovim saradnicima. Na sastanku je raspravljano o inicijativi UPFBiH, za izmjenu 2 člana u Zakonu o cestovnom prijevozu FBiH. Prva da se briše obaveza da osoba koja vrši prijevoz motornim vozilom mora da ima najmanje III stepen stručne spreme za zanimanje vozač motornog vozila, jer se nametanjem ove obaveze doprinosi nedostatku voznog osoblja. Nadalje, traži se usklađivanja državnih i entitetskih zakonskih i podzakonskih akata u dijelu koji propisuje obavezu obavljanja preventivnog tehničkog pregleda teretnih vozila. Nakon što je Udruženje poslodavaca FBiH 20.10.2021. godine uputilo Vladi Federacije BiH 2 inicijative sa prijedlozima zakona koje su do sada finalizirali kroz Projekat, kontaktirali su ured Sekretara Vlade FBiH kao bi dobili informaciju o njihovom statusu. Prva inicijativa se tiče seta zakona (Zakon o postupku inspekcijskog nadzora FBiH, Zakon o dopuni zakona o upravnom postupku, Zakon o izmjenama i dopunama zakona o prekršajima FBiH i Zakon o izmjenama i dopunama zakona o inspekcijama FBiH) kojima se reguliše rad inspekcijskih organa, tj. njima se smanjuje rizik od nastanka koruptivnih radnji. Druga inicijativa sadrži set zakona (Zakon o izmjenama i dopunama zakona o hrani BiH, Zakon o izmjenama i dopunama zakona o kontroli cijena FBiH i Zakon o izmjenama i dopunama zakona o unutrašnjoj trgovini FBiH) čijim izmjenama se vrši usklađivanje različitih kazni za isti prekršaj. Od Sekretara Vlade FBiH je dobijena informacija da je postupljeno po inicijativama, te da su prijedlozi zakona upućeni Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Agenciji za sigurnost hrane, Federalnom ministarstvu pravde i Federalnom ministarstvu trgovine u čijim nadležnostima su predmetni zakoni. Krajnje, Udruženje poslodavaca Kantona Sarajevo, u saradnji s pravnim ekspertima i projektnim timom UPFBiH, pripremilo je Amandmane na Nacrt Zakona o komunalnim taksama KS. Izmjenama u članovima 19. i 20. Zakona o komunalnim taksama utvrđeno je da kada se novčane kazne propisuju u rasponu. Dakle, omjer između početne i maksimalne novčane kazne mora biti 1:5 kako bi se u značajnoj mjeri reducirao rizik od nastanka koruptivnih radnji nadležnih inspekcijskih organa. Time se ne ostavlja mogućnost nadležnim inspekcijskim organima da traže mito od objekta inspekcijskog nadzora da bi primjenom diskrecione ocjene odredili blaže kaznene odredbe. Udruženje poslodavaca KS će Amandmane na Nacrt Zakona o komunalnim taksama KS uložiti putem Ekonomsko-socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo gdje će biti predmet razmatranja.

POSLODAVCI PRIJAVITE KORUPCIJU!

Poslovanje bez korupcije!

Antikorupcijska kampanja i podizanje svijesti javnosti o radu Tužilaštva u RSu

UG Put pravde, djeluje s ciljem podizanja svijesti građana o neadekvatnom radu pravosuđa, ukazivanje na mogućnosti kroz koje građani mogu da djeluju, što bi rezultiralo većem angažmanu civilnog društva na ovom problemu i na kraju uspostavljanje adekvatnijeg rada tužilaštva, a time i pravosuđa. Tokom oktobra 2021. završeno je istraživanje na temu "Poznavanje rada Tužilaštva, stepena institucionalnog povjerenja i percepcija zastupjenosti korupcije" koje je pokazalo da građani misle da postoji visok stepen korupcije u Tužilaštvu, ali nemaju dovoljno samoinicijative za djelovanje po ovom problemu i ne poznaju dovoljno mehanizme prijava. Nakon provedenog istraživanja održana je 30. oktobra 2021. godine Treća međunarodna konferencija »Pravda za Davida«, pod nazivom "Antikorupcijska kampanja i podizanje svijesti javnosti o radu Tužilaštva u Republici Srpskoj" na kojoj su predstavljeni rezultati istraživanja.

Učesnici konferencije bili su predstavnici UG Put pravde, Davor Dragičević aktivista Pravde za Davida, Erik Larson, međunarodni tužilac i stručnjak za borbu protiv korupcije, Ifet Feraget, advokat, te predstavnici drugih NVO i medija, kao i mnogobrojni aktivisti Pravde za Davida. U svom uvodnom izlaganju Davor Dragičević je napravio hronološki pregled svih svojih aktivnosti usmjerenih prema tužilaštvu tokom 2018. godine, predstavio problematiku sa kojom se susretao u komunikaciji sa Tužilaštvo.

U sklopu konferencije Erick Larson je održao predavanje na temu "Integrисane istrage u predmetima korupcije uključujući ulogu Tužilaštva Republike Srpske". Tokom predavanja istaknuto je da integrисane istrage podrazumijevaju holistički pristup cijele vlade i civilnog društva, podrazumijevaju učešće policije, tužilaštva i Upravnih tijela, javnosti i civilnog društva, te resursa iz otvorenih izvora sa primarnim fokusom na upotrebu upravnih postupaka. Korupcija u BiH, uključujući RS i pravosudni sektor je široko rasprostranjena i endemska. Bitno je usvojiti paket "reformi integriteta" te pritisnuti tužilaštvo i sudove da efikasno i brzo rješavaju predmete na svim nivoima.

Potrebno je da civilno društve „prestane imati odnos sa korumpiranim službenicima“. Svaki građanin treba prijaviti korupciju. Neki su od zaključaka Konferencije. Tokom plenarnog predavanja prezentovane su projektne aktivnosti antikorupcijske kampanje i podizanje svijesti javnosti o radu Tužilaštva u Republici Srpskoj i sprovedenog istraživanja “Poznavanje rada Tužilaštva, stepena institucionalnog povjerenja i percepcija zastupljenosti korupcije”.

25.12.2021. su tačno tri godine otkada je izvršena policijska represija na ljude okupljene oko grupe Pravda za Davida. U sklopu obilježavanja ovog datuma, okupljenima se obratila Sofija Grmuša, predsjednica udruženja građana „Put Pravde“ i istakla najbitnije zaključke i preporuke izvedene iz provedenog istraživanja:

IZDVAJAMO:

- Hitno je potrebno sprovesti edukaciju šire javnosti o tome kako funkcioniše Tužilaštvo, koje su mu nadležnosti, koja je hijerarhijska organizacija tužilaštava od lokalnog do državnog nivoa.
- Potrebno je sprovesti posebnu edukaciju šire javnosti o kancelariji disciplinskog tužioca, koje su mu nadležnosti i kako radi kancelarija disciplinskog tužioca, kako se sastavljaju i podnose prijave za neadekvatan rad Tužilaštva.
- Putem edukativnog materijala potrebno je maksimalno javnosti približiti teme rada Tužilaštava putem medija, portal i kanala društvenih mreža. Na koji način građani sami mogu, bez advokata i bez velikih finansijskih troškova sami sastaviti i predati prijave.
- Putem edukacija, medija i prezentovanja osnovnih informacija na datu temu tužilaštva potrebno osnažiti građane da se aktivno uključe i prijavljuju neadekvatan rad tužilaca.
- Potrebno je pokrenuti inicijativu za izmjenu zakona o trajanju krivičnog procesa, te racionalnog ograničenja rada Tužilaštva i donošenja odluka.
- Potrebno je tražiti pristup informacijama tužilaštava preko njihovih službi za odnose sa javnošću. Potrebno je pokrenuti inicijativu organizovanja okruglih stolova i panela sa predstvincima tužilaštava
- Potrebno je izaći u javnost sa podacima vezanim za rad Republičkog tužilaštva, broju preuzetih i riješenih, odnosno u većem slučaju, neriješenog broja predmeta te broju sprovedenih istraga.
- Statističke analize broja preuzetih predmeta, sprovedenih istraga i drugih podataka za svako Tužilaštvo i sve tužioce je potrebno napraviti javno dostupnim široj javnosti.

Skenirajmo korupciju!

UG Demos je u okviru projekta Skenirajmo korupciju organizovao 06. novembra uličnu akciju promocije projekta i problema javnih nabavki CT i MRI aparata za brčansko zdravstvo. Damjan Dundžić, koordinator projekta, istakao je da je vrlo bitno da javnost dobije informacije sadržane u izvještajima, jer javnost zaslužuje da zna zbog čega toliko godina trpimo, a sve zbog neuspjelih pokušaja nabavke ovih aparata. „Mi možemo da nagađamo o razlozima zbog kojih su neslavno završavale protekle javne nabavke CT aparata, ali mnogo veću težinu ima riječ stručnjaka, što je jedan od osnovnih razloga zbog kojih su i angažovani na projektu. Vjerujemo da je ovo jedini ispravan način borbe, ili bolje reći preventive korupcije, jer je javnost najbolji filter za sve potencijalno nečasne radnje, te ovom prilikom najiskrenije molimo sve medije da budu sa nama i u našim budućim borbama za društvo sa što manje koruptivnih radnji, jer smo svjesni da je to pošast modernih društava koju je jako teško iskorijeniti.“

Božidar Jović, predsjednik UG Demos „Skenirajmo korupciju“ istakao je da su u UG Demos zadovoljni nabavkom CT aparata. „U proteklom periodu, kao što znamo, nabavljen je CT aparat za potrebne JZU „Zdravstveni centar Brčko“ a mi iz organizacije smo srećni jer smatramo da smo svojim pritiskom dali veliki doprinos nabavci aparata koji, istina, nije stavljen u funkciju stopostotno, ali se nadamo da će se i to desiti uskoro, po završenoj obuci svih stručnih lica koja će rukovati pomenutim aparatom“, istakao je Jović. Nakon medijskih objava o održanoj akciji oglasio se i šef Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge: https://nula49.com/brcko/sead-sadic-borba-protiv-korupcije-vodi-se-istinom-a-ne-dezinformacijama/?fbclid=IwAR20fktD5jotHjHYOgdqL2q7VKDkBy1yYyr3BYlaoBnVB5M0eHj9_4NAzmk, nakon čega je sa saopštenjem izašlo i UG Demos: <https://nula49.com/brcko/ug-demos-odgovorio-sadicu-ct-nije-100-u-funkciji/?fbclid=IwAR3BX8fdtdaMVjNfNRlsqv5Wly43SsBsjOant6L3Y84SxYYZxfgTH2gYs5o>.

Na dan borbe protiv korupcije, održana je ulična akcija podjele materijala koji ukazuju na korupciju i borbu protiv korupcije. „Na pogubnost negativne demografske statistike govore brojke; prema “Analizi stanja stanovništva BiH i projekciji za razdoblje od 2020. do 2070. godine” sprovedenog od strane UN-a u BiH bi trebalo živjeti manje od 1,6 miliona ljudi, što predstavlja manje stanovnika od Beograda! Ako znamo da je korupcija najveći razlog degradacije društva, kao društveno odgovorni članovi tog društva imamo i moralnu i zakonsku obavezu da reagujemo.

Fokus u narednom periodu planiraju usmjeriti na fenomen zapošljavanja u cijelokupnom javnom sektoru u Brčko distriktu BiH, a posebno u Odjeljenju za obrazovanje gdje su uočili i najviše nezakonitosti sa elementima korupcije. Ne smije se dešavati da na birou imamo stručna lica, a da u školama pojedini nastavnici imaju časove preko norme i da im plate budu preko 2 200,00KM. Oni koji rade moraju imati ugovore koji im garantuju sva radna prava, a ne ugovore u kojima nemaju prava ni na zdravstvenu zaštitu. Ovo važi za sve zaposlene u javnim institucijama, ustanovama i javnim preduzećima. „Ambrozija se mora iščupati iz korijena i svako u BiH mora početi iz svog dvorišta. Brčko distrikt BiH je moje dvorište, pomozite nam u ovom poslu!“

Izdvajamo 3 najčitanije vijesti sa portala antikorupcija.info:

»SLIJEDOM PRIJAVE GRAĐANSKIH AKTIVISTA, POLICIJA OTKRILA ŠLJUNKARSKO-KRIMINALNOG KAPITALCA KOJI JE OPLJAČKAO ŠLJUNAK U VRIJEDNOSTI OD NAJMANJE 2,3 MILIONA KM«

Policjska uprava Doboј, u svom današnjem saopštenju za javnost, koje je potpisala portparol Dragana Kerkez, navodi da je 30.09.2021. godine Okružnom javnom tužilaštvo Doboј podnijela Izvještaj o izvršenom krivičnom djelu protiv lica inicijala P.D. iz Dervente, zbog osnova sumnje da je u periodu od 01.05. do 17.07.2017. godine izvršilo krivično djelo „Zloupotreba ovlašćenja u privredi“ i u periodu od 18.07.2017. do 31.03.2021. godine, izvršilo krivična djela „Nezakonito postupanje u privrednom poslovanju“ i „Protivpravno zauzimanje i eksplatacija prirodnih bogastava i dobara od opšteg značaja“.

VJEŠTI / FOKUS / INTERVJU / KOMENTARI / ANALIZE / REGIJA / SVIJET / PODCAST / POSJETIĆA / LIČNI STAV / GRADANI U AKCIJI / PODRŠKA U DOBI

Gradioci u akciji

JEDNA USPJEŠNA PRIČA: KAKO SU GRAĐANI KOTORSKOG NACIONALNU VLAST DA RADI SVU POSAO... Građanski aktivizam

TU I U BIH ZA DVIE GODINE PODUZELENO 121 MILIONA KM NEPROFITNIH ORGANIZACIJAMA... Transparency International BH

JAVNA RASPRAVA O ODLINSKOM DOZVOLI BEZ MITALA I RESORNA MINISTARSTVA Građanski aktivizam

PROTESTI POD NIZVOM "BUDUĆE GRADANA" (VIDEO) Građanski aktivizam

I NA POČETKU 2022. GODINE... JOŠ UVJER KINO NICE SANCTIONANZA NELEGALNO ISGRADEN ZOI... Građanski aktivizam

PROJEKT PODRŠKE GRAĐANIMA

Policija utvrdila da je privredno društvo iz Dervente oštrano protivpravnu imovinsku kerist u iznosu od 1.229.772,78 KM i ostetni buđet Republike Srpske i Grada Doboјa za 140.967, 10 KM

Policija uprava Doboј, u svom današnjem saopštenju za javnost, koje je potpisala portparol Dragana Kerkez, navodi da

Nastavak možete pročitati na:
www.antikorupcija.info

U fokusu
MJEŠTANI REKLI "NE!" RUDNICIMA TEŠKIH METALA NA OZRENU

© 15.11.2021. ▲ I.J.B. / Antikorupcija

Gradioci u akciji

JEDNA USPJEŠNA PRIČA: KAKO SU GRAĐANI KOTORSKOG NACIONALNU VLAST DA RADI SVU POSAO... Građanski aktivizam

TU I U BIH ZA DVIE GODINE PODUZELENO 121 MILIONA KM NEPROFITNIH ORGANIZACIJAMA... Transparency International BH

JAVNA RASPRAVA O ODLINSKOM DOZVOLI BEZ MITALA I RESORNA MINISTARSTVA Građanski aktivizam

PROTESTI POD NIZVOM "BUDUĆE GRADANA" (VIDEO) Građanski aktivizam

I NA POČETKU 2022. GODINE... JOŠ UVJER KINO NICE SANCTIONANZA NELEGALNO ISGRADEN ZOI... Građanski aktivizam

PROJEKT PODRŠKE GRAĐANIMA

Iako vlast podržava aktivnosti "Lykos Balkans metal", na najave da u ovoj sedmici počinju bušenja na četiri planirane bušotine, za što su pripremljene i platforme i izgrađeni pristupni putevi, pobunili su se meštani. Posebno Sočkovca, koji je u istorijskim dokumentima običen kao potocije sa velikim nalazištima nikla.

Gospodarska izražavanja koga, po odobrenju: Ministarstvu energetike i rудarstva RS, na planini Czern, kod Dobova i Petrova, izvodi kompanija "Lykos Balkans metal". Mlađa Boljajević, austrijskog biznissmen projekton se uživ prostora, nešto na domaćinstvu, kod većeg cijela međunarodnog putovanja.

»MJEŠTANI REKLI NE!" RUDNICIMA TEŠKIH METALA NA OZRENU"«

Iako vlast podržava aktivnosti "Lykos Balkans metal", na najave da u ovoj sedmici počinju bušenja na četiri planirane bušotine, za što su pripremljene i platforme i izgrađeni pristupni putevi, pobunili su se meštani. Posebno Sočkovca, koji je u istorijskim dokumentima običen kao potocije sa velikim nalazištima nikla.

Nastavak možete pročitati na:
www.antikorupcija.info

VJEŠTI / FOKUS / INTERVJU / KOMENTARI / ANALIZE / REGIJA / SVIJET / PODCAST / POSJETIĆA / LIČNI STAV / GRADANI U AKCIJI / PODRŠKA U DOBI

Komentari i analize

I DIPLOME DVA BRČANSKA UNIVERZITETA POD UPITNIKOM

© 10.10.2021. ▲ I.J.B. / Antikorupcija

Gradioci u akciji

JEDNA USPJEŠNA PRIČA: KAKO SU GRAĐANI KOTORSKOG NACIONALNU VLAST DA RADI SVU POSAO... Građanski aktivizam

TU I U BIH ZA DVIE GODINE PODUZELENO 121 MILIONA KM NEPROFITNIH ORGANIZACIJAMA... Transparency International BH

JAVNA RASPRAVA O ODLINSKOM DOZVOLI BEZ MITALA I RESORNA MINISTARSTVA Građanski aktivizam

PROTESTI POD NIZVOM "BUDUĆE GRADANA" (VIDEO) Građanski aktivizam

I NA POČETKU 2022. GODINE... JOŠ UVJER KINO NICE SANCTIONANZA NELEGALNO ISGRADEN ZOI... Građanski aktivizam

PROJEKT PODRŠKE GRAĐANIMA

Internacionalni univerzitet Brčko distrikut BiH i Evropski univerzitet u Brčko distrikut još čekaju upis u registar kod Agencije za visoko obrazovanje i osiguranje kvaliteta u BiH.

Oci tri visokoškolske ustanove u Brčko distrikut u državni registar akreditovanih ustanova u BiH upisana je samo Visoka škola računarstva i poslovnih komunikacija eMPIRICA, koji je u mapi visokoškolskih ustanova u BiH, sačinjenoj od strane setirane grupe studenata, akreditovane visokoškolske ustanove - priznate diplome.

Kao i ostale dvije, eMPIRICA je radila sa početnom akreditacijom da obvezuje upis u državni registar 5. jula ove

»I DIPLOME DVA BRČANSKA UNIVERZITETA POD UPITNIKOM «

Od tri visokoškolske ustanove u Brčko distrikutu u državni registar akreditovanih ustanova u BiH upisana je samo Visoka škola računarstva i poslovnih komunikacija eMPIRICA, koji je i u mapi visokoškolskih ustanova u BiH, sačinjenoj od strane neformalne grupe studenata „Akreditovane visokoškolske ustanove – priznate diplome“.

Nastavak možete pročitati na:
www.antikorupcija.info

PREDSTAVLJEN GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O PRAĆENJU JAVNIH NABAVKI: RIZIČNA POTROŠNJA 133 MILIONA

Portal za otkrivanje rizičnih javnih nabavki Pratimo tendere i Udruženje CRMA predstavili su godišnje rezultate antikorupcijskog monitoringa javnih nabavki. Na osnovu praćenja 5426 postupaka javnih nabavki, ukupne vrijednosti 138.364.947,59 KM (bez PDV), elementi rizičnosti su utvrđeni u 88,68% praćenih javnih nabavki, a posmatrano kroz novčanu vrijednost, 96% potrošnje je rizično.

„Mi govorimo o 133 miliona KM koja su potrošena na rizične javne nabavke“ – kazao je urednik portala Pratimo tendere Slobodan Golubović na predstavljanju rezultata koje je održano 8. decembra 2021. godine.

Podaci pokazuju izrazite trendove koruptivnosti, diskriminacije i netransparentnosti u provođenju javnih nabavki, a najčešći mehanizmi su sklapanje direktnih sporazuma čime se izbjegava primjena transparentnijih postupaka, provođenje javnih nabavki bez adekvatnog planiranja, diskriminacija ponuđača putem uslova definisanih u tenderskoj dokumentaciji.

„Cilj ovog projekta jeste da se građani direktno uključe u borbu protiv korupcije, jer se korupcija u Bosni i Hercegovini najviše osjeti na njihovoj koži. Građani BiH su žrtve korupcije. Javne nabavke su jedan od glavnih izvora, generatora korupcije u BiH, što je sasvim i logično jer je tu novac, tu su sredstva. Mi smo ukazali na one javne nabavke koje su rizične, tj. koje su podložne korupciji“, rekao je Eldin Karić, izvršni direktor Udruženja CRMA.

Monitoring izvještaj je dostupan na portalu Pratimo tendere, link:

<https://www.pratimotendere.ba/bs-Latn-BA/articles/5316/predstavljen-godisnji-izvjestaj-o-pracenju-javnih-nabavki-skoro-90-tendera-oznaceno-kao-rizicno>

PRATIMOTENDERE.BA

DODJELJENE „ZELENE ZASTAVICE“ PORTALA PRATIMO TENDERE

Portal Pratimo tendere i Udruženje CRMA dodjelili su nagrade za dobre prakse u javnim nabavkama. Dobitnici „Zelene zastavice“ portala Pratimo tendere su JP za gradski prijevoz putnika „Mostar bus“ za zakonitu i dobru praksu planiranja javnih nabavki; JP „Putevi Brčko“ Brčko Distrikt BiH za transparentnu i nediskriminatornu tendersku dokumentaciju, JU Gerontološki centar Banja Luka za zakonitu i dobru praksu praćenja realizacije ugovora. Dodjelom priznanja “Zelena zastavica” portal Pratimo tendere, povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, odaje simbolično priznanje javnim ustanovama, institucijama i preduzećima koja su iskazala dobru antikoruptivnu praksu u provođenju javnih nabavki.

NOVE ČLANICE MONITORING MREŽE

Monitoring mreži za praćenje javnih nabavki pridružile su se nove članice. Grupa volonterki i volontera od oktobra 2021. kontinuirano radi na praćenju postupaka javnih nabavki, a od decembra su im se pridružile i organizacije civilnog društva koje su selektovane kroz javni poziv – Centar za razvoj omladinskog aktivizma (CROA), Udruženje kriminalista, kriminologa i menadžera sigurnosti (KKMS) i Udruženje profesionalaca, trenera i službenika za javne nabavke u BiH (UPTIS). Monitoring mreža putem portala Pratimo tendere identificuje korupciju, netransparentnost i diskriminaciju u javnim nabavkama, otkrivajući građanima BiH na šta se i kako troši njihov novac.

Prati tendere, prati svoj novac!
Web: www.pratimotendere.ba
Facebook: [pratimotendere.ba](https://www.facebook.com/pratimotendere.ba)
Instagram: [pratimotendere.ba](https://www.instagram.com/pratimotendere.ba)
Twiter: [@PratimotendereB](https://twitter.com/PratimotendereB)

ANTIKORUPTIVNE AKTIVNOSTI TRANSPARENCY INTERNATIONAL BIH

Nakon zahtjeva za monitoring postupka javne nabavke opreme za hotel „Rajska dolina“ Ugostiteljskog servisa Vlade Republike Srpske koji je Transparency International u BiH uputio Agenciji za javne nabavke BiH, Agencija je Republičkom javnom tužilaštvu Republike Srpske – Posebnom odjeljenju za suzbijanje korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala podnijela prijavu zbog „potencijalne povrede Zakona o javnim nabavkama zbog postojanja elemenata eventualnog krivičnog djela“. Pored Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske, sa ovim slučajem je upoznat i Osnovni sud u Banjaluci, odnosno odjeljenje za prekršaje kome je Agencija za javne nabavke podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

U okviru saradnje sa USAID projektom E-uprava, Transparency International u BIH je održao obuke za organizacije civilnog društva i volontere koje prate provođenje postupaka javnih nabavki u okviru USAID projekta podrške građanima u borbi protiv korupcije 05.10.2021.godine, u Sarajevu, a tema obuke bila je Žalbeni postupak u postupcima javnih nabavki.

Povodom 9. decembra, Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, Transparency International u Bosni i Hercegovini organizovao je konferenciju pod nazivom „Reformski izazovi u borbi protiv korupcije u BiH“, koja se održala u četvrtak 9. 12. 2021. godine u Sarajevu.

„Vlasti na svim nivoima u Bosni i Hercegovini blokiraju reforme zakonodavstva u sedam oblasti koje su ključne za borbu protiv korupcije, a sve su češći pokušaji da se stanje dodatno pogorša“, glavna je poruka konferencije.

Transparency International u BiH predstavio je interaktivnu mapu prijave korupcije – prijavikorupciju.org pomoću koje posjetitioci mogu prijaviti korupciju, te dobiti uvid u status svog predmeta. Platforma se sastoji od formulara za prijavu korupcije koji pruža opciju anonimnosti, ali i mapu prijava korupcije, koja omogućava uvid po broju, statusu i oblasti prijave.

JAVNI POZIV ZA PROJEKTE VOĐENJA GRAĐANSKIH INICIJATIVA I KAMPANJA U OBLASTI BORBE PROTIV KORUPCIJE

KONTINUIRANI JAVNI POZIV ZA PROJEKTE VOĐENJA GRAĐANSKIH INICIJATIVA I KAMPANJA U OBLASTI BORBE PROTIV KORUPCIJE

Poziv OCD (udruženjima građana i fondacijama) iz BiH da podnesu prijedloge projekata usmjerenih na borbu protiv korupcije, s fokusom na rješavanje konkretnih problema identifikovanih na lokalnom nivou ili zagovaračkih inicijativa usmjerenih ka višim nivoima vlasti.

Od aplikanata se traži da dostave ispunjenu aplikacionu formu, te ostale aplikacijom zahtijevane dokumente i to isključivo putem on-line platforme za apliciranje dostupne na linku:

<http://tender.protivkorupcije.ba/>

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

CENTAR ZA RAZVOJ MEDIJA I ANALIZE

Podržano:

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Ova publikacija omogućena je uz podršku američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Centra civilnih inicijativa(CCI) i ne mora nužno odražavati stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.